

Wieliczka • Niepołomice • Gdów • Kłaj • Biskupice

PANORAMA

GAZETA BEZPŁATNA

Powiatu Wielickiego

Bezcenne odkrycie w archiwum

Księżna Kinga odwiedzała Opactwo Benedyktynek w Staniątkach!

Staniąteckie mniszki opisując w 1904 roku wówczas ich 700 letnią historię i kult Matki Bożej Bolesnej, podały, że ich klasztor odwiedzała, a nawet zwiedziła Księżna Kinga! „Obszerne kroniki klasztoru, bogate w rękopisy archiwum staniąteckie, dokumenty dawne i podręczniki autorów drukowanych, służyły nam za podstawę do opracowania tego dzieła” napisały w „Zarysie historii klasztoru PP. Benedyktynk w Staniątkach” skreślonym z okazji Kongresu Mariańskiego w Lwowie, w druku wydanym rok później.

To wspaniała wiadomość! Fakt udokumentowania obecności naszej dobrej Księżnej Kingi na terenie naszego powiatu wielickiego oraz określenie celu jej wizyt, jest doniosły i bezcenny. Wizenna, pierwsza Ksieni pierwszego w Polsce Opactwa Benedyktynk, w Staniątkach, była jej dobrze znana!

Jej ojciec, Klemens Jaksa, herbu Gryf, kasztelan krakowski, był zaufanym rodziny książęcej, znanym z prawości i wierności. To on został wysłany z poselstwem, aby prosić króla Węgier Belę IV o rękę

królowny Kunegundy, czyli Kingi. Potem towarzyszył jej w drodze do Polski. Nastąpiła wtedy, jak odnotowują kroniki klasztorne, wielka radość na królewskim dworze i w całym kraju! Skojarzenie dwóch tak potężnych rodów panujących zapewniło pokój w trapiionej zamieszkami wewnętrznymi Polsce. Dodać należy, że mieliśmy na Węgrzech, wspomóżcielkę, księżniczkę Salomeę Piastównę, która była żoną Kolomana, brata króla Beli IV, a siostrą naszego Bolesława V. Salomea także wiedziała o działających już wówczas węgierskich kopalniach soli kamiennej. Księżę piastowski Bolesław V i Salomea (bł.) pochowani są w Krakowie, w nekropolii Piastów, bazylice Franciszkanów przy ul. Franciszkańskiej.

c.d. na stronie 8

 Dni sw. Kingi
Teren dworca autobusowego
w Wieliczce 26-27 Lipca 2025

PATRONAT HONOROWY BURMISTRZA MIASTA I GMINY NIEPOŁOMICIE MICHAŁA HEBDY

FESTIWAL OPEROWO-OPERETKOWY IM. ALEKSANDRY POLAŃ

Zamek Królewski w Niepołomicach
24-31 sierpnia 2025

Małopolscy Kapelani Golgoty Wschodu

Oddali życie za Polskę, byli oparciem dla polskich żołnierzy w czasie pokoju, wojny, w sowieckich obozach. W Kinie Mediateka odbył się pokaz filmu dokumentalnego o dwóch

małopolskich księżach, ks. Janie Leonie Ziółkowskim, pochodzącym z Woli Wieruszkiej z naszej sąsiedniej gminy Łapanów i ks. Andrzeju Niwa. Reżyserką i autorką scenariusza jest

wielicka producentka Bogusława Stanowska-Cichoń. Ks. kapelan Ziółkowski był w obozie w Kozielsku oparciem duchowym dla kilku tysięcy jeńców polskich. Został zidentyfikowany podczas ekshumacji pomordowanych oficerów II RP w Katyniu, jest jedną z najbardziej znanych ofiar katyńskich. Możemy odwie-

dzić miejsce pamięci w jego rodzinnej miejscowości, obejrzeć film w Internecie, oddać cześć i wdzięczność.

B.Z.

Summer Music Festival

Nowy amfiteatr

Za rok świętować będziemy 20 – lecie tego niezwykłego, wielkiego festiwalu, który jest oczekiwanym rocznie wielkim wydarzeniem. Organizatorami i osobowościami, twórcami są Jolanta Suder i Jerzy Soberńko oraz towarzysząca Orkiestra Straussowska Obligato. Nowością tegorocznej edycji był nowy amfiteatr, wybudowany niedawno za siedzibą

Muzeum Żup Krakowskich, przy ul. Daniłowicza, który publiczność bardzo doceniła. Repertuar i wykonawcy na najwyższym poziomie, tradycyjnie! Do zobaczenia za rok.

B.Z.

Prywatny Gabinet Stomatologiczny

Iwona Sewioł

Wieliczka

ul. Edwarda Dembowskiego 15/1

Rejestracja tel. 668 79 11 11

max ELEKTRO

AGD / RTV / MULTIMEDIA

Twoje miasto
Twój sklep
Twój e-sklep
www.maxeлектро.pl

GWARANCJA NISKICH CEN www.maxeлектро.pl

F.H.U. Partner

ul. Sikorskiego 4, 32-020 Wieliczka

12 278 20 02
500 250 270
e-mail: partneragd@vp.pl

Godziny otwarcia:
pn. - pt. 9.00 – 17.00
sob. 8.30-13.00

TWÓJ PARTNER W NIERUCHOMOŚCIACH

ŚWIADCZYMY USŁUGI W ZAKRESIE:

- POŚREDNICTWA
- DORADZTWA
- WYCENY

POMAGAMY W UZYSKANIU KREDYTU

KONTAKT

500 250 280
801 060 083

biuro@ajpartnerzy.pl
www.ajpartnerzy.pl

Z NAMI KUPISZ, SPRZEDASZ
LUB WYNAJMIESZ NIERUCHOMOŚĆ

WARDEGA

GEODEZJA I NIERUCHOMOŚCI

GEODEZJA

- pomiary sytuacyjno-wysokościowe <
- geodezyjne prace prawne <
- geodezyjna obsługa inwestycji <

NIERUCHOMOŚCI

- pomoc w zakupie i sprzedaży nieruchomości <
- promocja i działania marketingowe <
- wycena i analiza wartości nieruchomości <

792 103 253 www.wardega.pl

Gazeta Panorama Powiatu Wielickiego

Wieliczka • Niepolomice • Gdów • Klat • Biskupice

PANORAMA

Powiatu Wielickiego

Wydawnictwo SAL - PRESS, Redaktor naczelna: Barbara Zapadlińska

Adres do korespondencji: Skrytka pocztowa 24, 32-020 Wieliczka, tel: 12 278 17 62

e-mail: gazeta@panorama.wieliczka.pl, www.panorama.wieliczka.pl

www.facebook.com/Wieliczka-Gazeta-Panorama-Powiatu-Wielickiego

Redakcja zastrzega sobie prawo do niepublikowania materiałów niezgodnych z linią programową gazety.

Powiat Wielicki wspiera strażaków ochotników

Na Zamku Królewskim w Niepołomicach odbyła się uroczystość podpisania umów na udzielenie dotacji z budżetu Powiatu Wielickiego dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych z terenu powiatu. Symboliczne wręczenie umów potwierdzających przyznanie wsparcia finansowego odbyło się z udziałem Starosty Wielickiego Romana Ptaka, Wicestarosty Ewy Ptasznik oraz Członkiń Zarządu Powiatu: Edyty Trojańskiej-Urbanik i Klaudii Wojakowskiej-Grochot.

– Bezpieczeństwo mieszkańców jest dla nas sprawą najwyższej wagi. Druhowie z Ochotniczych Straży Pożarnych odgrywają niezwykle ważną rolę w codziennej ochronie życia i mienia, dlatego jako Powiat dokładamy wszelkich starań, by ich wspierać – podkreślił Starosta Roman Ptaś, witając uczestników wydarzenia.

W tym roku Powiat Wielicki przeznaczył na wsparcie jednostek OSP kwotę ponad **424 tys. złotych**. Środki te zostaną wykorzystane m.in. na zakup nowego umundurowania specjalnego, środków ochrony

osobistej dla strażaków, modernizację sprzętu łączności, zakup niezbędnego wyposażenia ratowniczego oraz dodatkowych urządzeń podnoszących gotowość bojową.

Trwają prace wykończeniowe na drodze powiatowej Podolany – Zręczyce

W ramach zadania wykonano już zasadnicze roboty budowlane, obejmujące m.in. rozbudowę drogi powiatowej na długości ok. 700 m, przebudowę skrzyżowania z drogą gminną, przebudowę zjazdów indywidualnych i publicznych, budowę ścian oporowych, kanalizacji deszczowej wraz z wylotami, likwidację rowów przydrożnych z istniejącymi przepustami, a także przebudowę sieci elektroenergetycznej i telekomunikacyjnej oraz zabezpieczenie infrastruktury technicznej.

Obecnie prowadzone są prace wykończeniowe, które obejmują wykonanie oznakowania poziomego, umocnienie skarpy przy szkole, montaż balustrad, wyrównanie poboczy oraz prace porządkowe.

Postęp inwestycji wizytowali Starosta Wielicki Roman Ptaś, Wicestarosta Ewa Ptasznik, Członek Zarządu Powiatu Wielickiego Edyta Trojańska-Urbanik oraz Wójt Gminy Gdów Zbigniew Wojaś.

Całkowita wartość zadania wynosi 4 812 469,30 zł, z czego 3 714 400 zł pochodzi z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych. Zakończenie inwestycji planowane jest na wrzesień. Dziękujemy mieszkańcom za wyrozumiałość i prosimy o zachowanie ostrożności w rejonie prowadzonych prac.

Z Gminy Biskupice

Materiały informacyjne Gminy BISKUPICE

Wójt Gminy Biskupice z absolutorium i wotum zaufania

To była jedna z najważniejszych sesji w całym roku – czas podsumowań, ocen i decyzji dotyczących pracy władz za 2024 rok. 16 czerwca, podczas sesji Rady Gminy Biskupice Wójt Renata Gawlik jednogłośnie otrzymała absolutorium za realizację ubiegłorocznego budżetu. Radni wyrazili także swoje zaufanie wobec działań Wójta, co podkreślono w głosowaniu nad wotum zaufania.

Decyzja o udzieleniu absolutorium została podjęta po wcześniejszym przedstawieniu szczegółowego sprawozdania finansowego,

raportu z wykonania budżetu gminy za ubiegły rok, a także przeprowadzonej debacie. Pani Wójt szeroko omówiła działania podejmowane przez gminę a także realizację programów, jakie prowadzone były w 2024 roku. W głosowaniu nad sprawozdaniem finansowym 14 radnych opowiedziało się za jego przyjęciem. To oznacza, że Rada pozytywnie oceniła kierunek, w jakim rozwija się gmina. Komisja Rewizyjna oceniła wykonanie budżetu jako zgodne z zasadami legalności, celowości i gospodarności, a Regionalna Izba Obrachunkowa w Krako-

wie wydała pozytywną opinię dotyczącą absolutorium. Gratulacje w imieniu Rady dla Wójta Renaty Gawlik złożyli Przewodnicząca Rady Kinga Dąbrowska oraz Wiceprzewodniczący Mariusz Pazdan. Specjalne życzenia przekazała również Radna Powiatu Wielickiego Magdalena Kot. Pani Wójt wyraziła wdzięczność radnym, sołtysom, pracownikom Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych. Za zaangażowanie i ciężką pracę dziękowała także współpracującym z samorządem organizacjom pozarządowym, instytucjom i przedsiębiorcom.

Wyróżnienia dla najzdolniejszych uczniów gminy Biskupice

W gminie Biskupice nagrodzono uczniów wyróżniających się pracą i wynikami w nauce. Uroczystość wręczenia nagród miała miejsce 24 czerwca podczas XIX sesji Rady Gminy. Wzięli w niej udział uczniowie oraz ich rodzice, którzy z dumą obserwowali odbieranie nagród z rąk Wójta Renaty Gawlik, Kierownika Gminnego Zespołu Obsługi Szkół i Przedszkoli Agnieszki Fliśnik oraz Przewodniczącej Rady Gminy Kingi Dąbrowskiej. W tym roku przyznano stypendia, biorąc pod uwagę wyniki w nauce, frekwencję i zachowanie. Nagrody otrzymało 13 uczniów z sześciu szkół podstawowych. Laureaci zostali

również uhonorowani nagrodami od Radnych i Sołtysów gminy, co podkreśla znaczenie wspierania młodych talentów.

W ramach „Lokalnego Programu Wspierania Edukacji Uzdolnionych Uczniów Gminy Biskupice” stypendia przyznano uczniom z różnych szkół, w tym: SZKOŁA PODSTAWOWA (SP) W BISKUPICACH: 1. Emil Bodura 2. Julia Łanoszka 3. Patrycja Strojny; SP W BODZANOWIE: 1. Bartosz Domagała, 2. Michał Derewicki; SP W ŁAZANACH: 1. Ewa Strojny, 2. Kinga Kulma; SP W PRZEBIECZANACH: 1. Gabriela Czuchra, 2. Jakub Czuchra, 3. Ignacy Job; SP W SŁAWKOWICACH: 1. Michał

Zając. SP W TRĄBKACH: 1. Zofia Michałek; 2. Maksymilian Tomasik

Wójt podziękowała Annie Gonet, kończącej pracę Dyrektorki Szkoły Podstawowej w Trąbkach, za jej zaangażowanie i współpracę. Szczególne podziękowania skierowano również do Bogumili Ślęczki, Dyrektorki Szkoły Podstawowej w Przebieczanach, za jej wieloletnią pracę i oddanie

w edukację dzieci. Jej działania miały trwały wpływ na rozwój szkoły i jej uczniów. Życzymy pani Bogumili Ślęczce wielu spokojnych chwil po zakończeniu pracy zawodowej realizacji osobistych pasji oraz zdrowia i radości każdego dnia. Niech świadomość pozostawienia po sobie pięknej spuścizny będzie źródłem dumy i satysfakcji. Dziękujemy!

Sportowcy Gminy Biskupice uhonorowani za osiągnięcia

24 czerwca podczas XIX sesji Rady Gminy Biskupice odbyła się uroczystość wręczenia nagród dla sportowców za osiągnięcia w minionym roku. Wójt Renata Gawlik podkreśliła dumę z sukcesów lokalnych sportowców, którzy promują gminę na szczeblu krajowym i międzynarodowym.

Wyróżniono 13 sportowców reprezentujących różne dyscypliny. Każdy z nagrodzonych otrzymał dyplom oraz nagrodę pieniężną. Wśród wyróżnionych znaleźli się Magda Kubas, Hanna Cholewa, siostry Wiktoria i Gabriela Krawczyk, Szymon Synal, Maksymilian Tomasik, Adrian Ropka, Judyta Ropka,

Amelia Czop, Zuzanna Czop, Szymon Czop, Filip Wójcik, Katarzyna Michalik. Coroczne wyróżnienia dla sportowców są ważnym elementem wspierania rozwoju sportu w gminie Biskupice. Podkreślają, że sukcesy mieszkańców są nie tylko powodem do dumy, ale również motywacją dla młodzieży do podejmowania aktywności fizycznej i rozwijania swoich pasji. Uroczystość zakończyła się wspólnymi gratulacjami i podziękowaniami. Wójt Renata Gawlik wyraziła nadzieję, że kolejne lata przyniosą jeszcze więcej sukcesów sportowych, a wsparcie lokalnych talentów będzie kontynuowane.

Urząd Miasta i Gminy w Wieliczce
ul. Powstania Warszawskiego 1
32-020 Wieliczka
tel. +48 12 26 34 100
fax. +48 12 27 86 860
e-mail: magistrat@wieliczka.eu

Z MIASTA I GMINY WIELICZKA

Burmistrz Miasta i Gminy Wieliczka Rafał Ślęczka
zaprasza na

Dni św. Kingi

📍 Teren dworca autobusowego

w Wieliczce 26-27 Lipca 2025

Patronat Honorowy: Łukasz Smółka Marszałek Województwa Małopolskiego

CZWARTEK | 24 LIPCA

07:30 Msza św. w Kaplicy św. Kingi w Kopalni Soli „Wieliczka”

PIĄTEK | 25 LIPCA

18:00 Spektakl teatralny pt. „Drogocenne wiano” w wykonaniu Wspólnoty Młodzieży Niepełnosprawnej w reż. Edyty Trojańskiej-Urbaniak, Kino Wielicka Mediateka

SOBOTA | 26 LIPCA

16:00 Barwny Korowód z Rynku Górnego w stronę Dworca Autobusowego przy akompaniamencie Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Kopalni Soli „Wieliczka”

16:45 Oficjalne otwarcie

17:10 Koncert Reprezentacyjnej Orkiestry Dętej Kopalni Soli „Wieliczka”

18:00 Występ Zespołu Pieśni i Tańca „Sułkowianie”

19:00 Gospel Voice

20:00 Deluxe Alive

21:00 Halina Mlynkova

22:30 Dyskoteka z DJ Martines

NIEDZIELA | 27 LIPCA

16:00 „W świecie bajki” - koncert piosenek Disneya z animacjami w wykonaniu Elżbiety Madej

16:30 Animacje dla dzieci w wykonaniu A. Farat & G. Łagowska

17:00 Pokaz Zumba® w wykonaniu Emilii Furman z klubu fitness SolnyFit

17:10 Marysia Pelc & Damazy Wachuła

18:00 Koncert „Perły Muzyki Rozrywkowej” – Grażyna Brodzińska, Anna Sokołowska-Alabrudzińska, Dariusz Kordek, Michał Miłowicz, Aleksander Martinez, Łukasz Gaj, Łukasz Lech i orkiestra kameralna MusicaLove pod dyktando Macieja Niecia

19:50 Blues Shoes

21:00 Blue Cafe

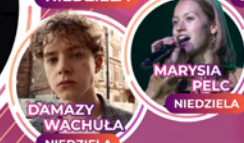

NIEDZIELA

NIEDZIELA

NIEDZIELA

NIEDZIELA

NIEDZIELA

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE: SOBOTA

08:30-12:30 Zawody Wędkarskie o Puchar Burmistrza Wieliczki, Zbiornik MZW „Brzegi”

09:00-14:00 Turniej Szachowy w ramach „Dni św. Kingi” o Puchar Przejściowy, Magistrat

WYDARZENIA TOWARZYSZĄCE: NIEDZIELA

10:00 Msza św. w intencji Wieliczczan, Kościół św. Klemensa

17:40 Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego o św. Kindze

12:00-17:00 Strefa życzliwości "Od serca dla serca", Ogród Żupny

PODŁAS SOBOTNICH WYDARZEŃ OBEJDZIE SIĘ ZBIÓRKA CHARYTATYWNA DŁA PODOPLECNICH FUNDACJI L'ARCHE W ŚLEDZIEJOWICACH

PODŁAS NIEDZIELNYCH WYDARZEŃ OBEJDZIE SIĘ ZBIÓRKA CHARYTATYWNA DŁA KACPRZA SOBAS

PROWADZĄCY
JANUSZ ŁOPUCH
JANKU-JANKU

Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego.

ORGANIZATORZY

PARTNERZY GŁÓWNI

PARTNER STRATEGICZNY

PARTNERZY ORGANIZACYJNI

PARTNERZY

PATRONAT MEDIALNY

Z Miasta i Gmi

Gratulujemy nowo wybranej Radzie Seniorów!

Rada Seniorów to zespół przedstawicieli osób starszych, którzy wspierają działania Burmistrza oraz Rady Miejskiej na rzecz poprawy jakości życia seniorów. Rada Seniorów pełni funkcję doradczą i konsultacyjną – opiniuje projekty uchwał, zgłasza inicjatywy, uczestniczy w komisjach i spotkaniach z władzami. W Niepołomicach działa od 2018 roku i liczy 9 członków.

Skład Rady Seniorów kolejnej kadencji tworzą: Stanisław Kleszczyński – Przewodniczący, Stanisława Kozub – Wiceprzewodnicząca, Maria Strzelec – Sekretarz, Irena Białogłowicz-Fielek, Jan Dąbroś, Bolesław Jarema, Maria Kania, Marek Kobrzyński, Małgorzata Senderek

Cieszę się, że tak aktywne i zaangażowane osoby będą współtworzyć politykę senioralną w naszej gminie. „Nic o Was bez Was” – to nie tylko hasło, ale realna współpraca - powiedział burmistrz Michał Hebda dodając: zapraszam do rozmów i wspólnych działań!

CRACOVIA SACRA w Opactwie Staniąteckim

Część zaklazurowa i wystawa królewskich dokumentów

To dwa dni w roku kiedy można zobaczyć część zaklazurową Opactwa Benedyktynskiego w Staniątkach. W dniach 14 i 15 sierpnia będzie możliwe nieodpłatne zwiedzanie z przewodnikiem części klasztornej (40 min), następnie wystawy dokumentów pergaminowych, zarówno książęcych jak i królewskich, z pieczęciami i podpisami władców (20min), po czym oprowadzanie po kościele i sali muzealnej (45min).

Wejścia przez furtę klasztorną, przy ul. Parkowej, o pełnych godzinach 10-12 oraz 14-18, w grupach do 35 osób.

Po przybyciu prosimy niezwłocznie udać się do furty klasztornej celem rezerwacji miejsca na najbliższe wejście.

Zachęcamy do odwiedzania opactwa 14 sierpnia, który jest wprawdzie dniem pracującym, ale grupy zwiedzających są wtedy mniej liczne, co sprzyja lepszemu zapoznaniu się z historią tego niezwykłego miejsca. W progi Boże wchodzi w godnym ubiorze, pamiętajmy zatem o skromnym stroju, godnym tego miejsca. 15 sierpnia o godz.19.00 w kościele staniąteckim odbędzie się koncert muzyki dawnej. Wydarzenie to służy również wsparciu tego 800-letniego Opactwa. Siostry polecają się Waszej ofiarności. Szczegółowe informacje pojawiają się na profilu fejsbukowym „Opactwo Mniszek Benedyktyn w Staniątkach” po 25 lipca. To niezwykła wystawa!

**45. PIESZA PIELGRZYMKA
KRAKOWSKA
NA JASNĄ GÓRĘ**
GRUPA 3 NIEPOŁOMICIE | WSPÓLNOTA V
6-11 SIERPNIA

PÓJDŹ Z NAMI!

ZAPISY OD 1 SIERPNIA

PARAFIA PW. 10 TYSIĘCY MĘCZENNIKÓW Z GÓRY ARARAT W NIEPOŁOMICACH

Płyta skrojona na twój stan ducha i świetna kawa

To miejsce znają koneserzy dobrej muzyki i dobrej kawy. Szczególnie latem widać to, gdy wokół Małopolskiego Centrum Dźwięku i Słowa ogródki i znajdująca się na parterze kawiarnia, tętnią życiem. A w tle muzyka, lecz wybierana indywidualnie. Obok stolików jest sprzęt do odsłuchu płyt winylowych. Jakość odtwarzania najwyższej klasy. Co to za miejsce? Niezwykłe, to znajdujące się tam niepołomickie Muzeum Fonografii. Można je także zwiedzać.

Urządzenia sprzed lat są poddawane renowacji, dzięki temu można usłyszeć muzykę z najstarszych gramofonów, które ją odtwarzają, a działają bez prądu, nakręcane korbką. Sal muzealnych jest sześć,

po wejściu wszyscy zauważają, jaka nastaje cisza... Wystrój wnętrza dostosowany jest do eksponowanych zabytkowych, niezwykłych urządzeń grających. Można posłuchać muzyki z płyt, kaset, pocztówek dźwiękowych, zobaczyć rozwój fonografii, urządzenia z lat przedwojennych, powojennych i kolejne, coraz nowsze. W domu już tego sprzętu nie mamy, a tu, magnetofony, gramofony i radia. Warto tu przyjść, by odbyć sentymentalną podróż, wysłuchać melodii, z którymi związanych mamy wiele wspomnień. Ilość zgromadzonych płyt jest niezwykła! Czekają, abyście ponownie ich wysłuchali. Polecamy to miejsce!

B.Z.

Zespół „Słowiki Wołyńskie” z Łucka

W Niepołomicach gościliśmy czterdziestoosobową grupę młodych Polaków, którzy z opiekunami przyjechali do naszej gminy w ramach programu „Lato z Polską”. Projekt ten pozwala dzieciom i młodzieży z polskich rodzin mieszkających poza granicami kraju spędzić część wakacji w Polsce i umacniać więzi z Ojczyzną. Działają przy Towarzystwie Kultury Polskiej im. Tadeusza Kościuszki w Łucku od 1997 roku, kiedy Antonina Antonowa i Piotr Miłogrodzki założyli małą scholę. Dziś „Sło-

wiki Wołyńskie” to chór i zespół taneczny z bogatym repertuarem polskich pieśni religijnych, patriotycznych i harcerskich oraz tradycyjnych ukraińskich tańców.

Podczas dziesięciodniowego pobytu dzieci i młodzieży z polskich rodzin mieszkających na Ukrainie zwiedzili Niepołomice, Kraków, Kopalnię Soli w Wieliczce oraz Miasteczko Galicyjskie w Nowym Sączu. 20 lipca wystąpili w Niepołomicach z dwoma koncertami, w kościele parafialnym oraz plenerowym, w Parku Miejskim.

Chodnik wojewódzki po przetargu

Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie rozstrzygnął przetarg na budowę chodnika i przejścia dla pieszych w ciągu drogi wojewódzkiej 964 w Niepołomicach (w okolicach skrzyżowania z ulicą Ziółową). Najtańsza oferta wyniosła 89 000 zł, a finansowanie wygląda tak: budżet państwa: 27 776,90 zł, Województwo Małopolskie oraz Gmina Niepołomice: 30 611,55 zł. Pozostałe koszty pokryje Gmina. Prace zakończą się do końca listopada.

Autobus dla ŚDS Niepołomice

Osoby korzystające z ŚDS będą mogły bezpiecznie i komfortowo przemieszczać się na zajęcia i wydarzenia organizowane w ramach ośrodka. Otrzymano bowiem dofinansowanie 349 620 zł na zakup autobusu z platformą dla osób poruszających się na wózkach inwalidzkich, dla Środowiskowego Domu Samopomocy w Niepołomicach. Dofinansowanie pochodzi ze środków PFRON. Łączny koszt zakupu wynosi 466 170 zł, z czego 116 550 zł to środki własne gminy.

Dwadzieścia lat pod opieką św. Kingi

Przed nami Dni Świętej Kingi, patronki naszego Powiatu Wielickiego i wielickiej Kopalni Soli, a od dwóch dekad także Przedszkola Samorządowego w Podłężu.

Uroczyste obchody 20-lecia nadania imienia św. Kingi wychowankowie i kadra nauczycielska, zaproszeni goście świętowali w niezwyklej scenerii Kopalni Soli „Wieliczka”, w Komorze „Warszawa”. To był dzień pełen emocji, wspomnień i dumy z dorobku przedszkola, które nie tylko edu-

kuje, ale i wychowuje kolejne pokolenia najmłodszych w duchu wartości, jakie niesie postać Patronki – mądrości, odwagi i troski o drugiego człowieka.

Park Miejski – koncerty co niedzielę

Już po raz drugi czekają na nas WAKACJE Z ORKIESTRĄ PO KRÓLEWSKU! W każdą letnią niedzielę zapraszamy do wspólnego relaksu przy dźwiękach muzyki na żywo – od klasyki po filmowe hity i rytmicznych marszy. Niedziela, godz. 17:00 (od 15:30 strefa gastronomiczna Park Miejski w Niepołomicach). Do zobaczenia

Kino plenerowe także w sierpniu

To niezwykle doświadczenie, świetny odpoczynek, dobry film, piękny wieczór i... kino na wyciągnięcie ręki. Organizatorem projekcji plenerowych jest niepołomickie kino Wąska. Filmy publiczność wybiera wcześniej, drogą internetową, a odtwarzane są one wieczorami, w kolejnych miejscowościach gminy Niepołomice, zgodnie z harmonogramem. Widzowie zasiadają na wygodnych leżakach. Wstęp jest wolny. W razie niepogody seans będzie odwołany. Kino plenerowe sprawdza się latem. Jego konstrukcja składa się z dużego zewnętrznego ekranu filmowego, umieszczonego na podstawie pneumatycznej.

90 zbiorników dla mieszkańców

Gmina Niepołomice otrzymała z programu „Małopolska deszczówka 2025” z Budżetu Województwa Małopolskiego 25 000 zł dotacji. Dzięki temu zakupimy około 90 zbiorników o pojemności 500 litrów, które trafią nieodpłatnie do mieszkańców naszych sołectw. Zatrzymując deszczówkę w przydomowych ogrodach, pomagamy chronić zasoby wody, zwiększamy retencję i dbamy o nasze środowisko – zwłaszcza w obliczu zmian klimatu. Dofinansowanie wynosi 50% kosztów.

W tej edycji o zbiorniki mogą ubiegać się tylko mieszkańcy terenów wiejskich – Chobotu, Ochmanowa, Podłęża, Słomirogu, Staniątek, Suchoraby, Woli Batorskiej, Woli Zabierzowskiej, Zabierzowa Bocheńskiego, Zagórza, Zakrzowca i Zakrzowa.

Szczegóły dotyczące naboru wniosków i zasad przekazywania zbiorników będziemy publikować na stronie: www.niepolomice.eu Dodatkowych informacji udziela Wydział Środowiska i Klimatu (ul. Targowa 7, tel. 12 250 94 06).

Księżna Kinga odwiedzała Opactwo Benedyktynek w Staniątkach!

„Kiedy Kunegunda przybyła do Polski, okazywała wielką życzliwość kasztelanowi Klemensowi, a dowiedziawszy się, że mają córkę, wielce świątobliwą zakonnicą i przełożoną w Staniątkach, przybyła zwiedzić klasztor staniątecki. Wtedy, jak utrzymuje kronika, powzięła myśl założenia podobnej fundacji kiedyś w przyszłości, co rzeczywiście później uskuteczniła w Starym Sączu”, czytamy w publikacji referatu z 1904 roku.

W książce „Zarys historii...” staniąteckie Benedyktynki przytaczają dostojnych gości, którzy ich klasztor odwiedzili, a byli to m.in.: „Kazimierz Jagiellończyk królewicz polski (św.), Jan Kapistran (św.), Izajasz Boner, kardynał Zbigniew Oleśnicki, książę Konrad Mazowiecki, Bolesław Wstydlivy i jego matka Grzymisława i małżonka Kinga (św.), królowa Jadwiga (św.), Zygmunt Stary, Zygmunt August, Stefan Batory, Jan Sobieski. Królowie polscy bowiem przybывая do letniego zamku w Niepołomicach, niejednokrotnie zbaczali do Staniątek”, a w innym miejscu, że „dawali klasztorowi dowody swej najwyższej łaski i odwiedzinami i hojnością królewską”, a jeszcze dalej: „Ponadto, że Konrad Mazowiecki, Bolesław V z Kingą (św.), Jagiełło i Jadwiga (św.) z przyjemnością odwiedzali to ustronie.” Co do Kingi wraz z Bolesławem V, jest podkreślone przez Benedyktynki „mamy dowody, że byli tu na pewno.”

Ziemię naszego Powiatu Wielickiego nie raz przemierzali władcy Polski. Bezcennym odwiedzanym przez nich miejscem była należąca do nich jako regale Magnum Sal, co z łaciny oznacza Wielką Sól, gdyż tak wtedy Wieliczka jako osada i solonośna kotlina nazywana była. Nazwa Wieliczka, jest rozwinięciem słowa „Wielka”, opisana w czasie lokacji miasta jako „u Magnum Sal”, czyli przy Wielkiej Soli. Dochód z soli warzonej tu z solanek wpływał do skarbca monarchy. Czynił on też nadania solne klasztorom, a niektóre z tych dokumentów zachowały się do dziś! Tak ważne dla Wieliczki świadectwa nadań solnych z Wielkiej Soli są w Opactwo Benedyktynek w Staniątkach.

Powracając do relacji Księżnej Kingi i pierwszej ksieni, Wizenna z rodu Jaksów, jako dorastająca dziewczynka była z matką Raclawą na dworze księżnej Grzymisławy, wdowy po księciu Leszku Czarnym, a matki Bolesława V oraz Salomei (pierwszej polskiej klaryski, błogosławionej). Tam przysłuchując się rozmowom duchowym wzrastała, już wtedy mając w sercu oddanie się na wyłączną służbę Panu Jezusowi i przyjęcie Reguły Zakonu św. Benedykta.

Dla ufundowanego przez jej ojca Klemensa Jakse pierwszego w Polsce Opactwa w Staniątkach, darowali swe dobra Benedyktynkom jego bracia: Andrzej scholastyk krakowski, Janko kasztelan rudzki z synem Sulisławem, a wybudowano je przy pomocy stryja pierwszej ksieni Wizenny, Wierzbęty, benedyktyna tynieckiego. Wstąpiło tam z nią 30 dziewcząt z najpierwszych polskich rodzin. Z racji zatrzymania się w Staniątkach Świętego Wojciecha i nazwy osady od wypowiedzianych przez niego słów, otrzymał Konwent i kościół jego właśnie za patrona.

W życie zakonne wprowadzał je benedyktyni tynieccy, szczególnie Wierzbęta, wspomniany stryj Wizenny, który został przez opata tynieckiego mianowany proboszczem staniąteckim, a po wybudowaniu obiektu, powrócił do Tyńca. W dokumentach wydanych przez księcia Konrada Mazowieckiego i księcia Bolesława V, zachowanych w Staniątkach oraz kronikach Opactwa, opisany jest jako biegły architekt posiadający umiejętności „około soli” lub „wynalezieniu soli”, za którego zasługi solne, jak piszą benedyktynki, Konrad Mazowiecki nadał klasztorowi przywilej na sól z Wieliczki (r. 1232).

Idąc śladami naszej Świętej Księżnej Kingi, patronki górników solnych naszej Kopalni, Wieliczki, Powiatu Wielickiego, samorządowców, jej obecności tu historycznie udokumentowanej, wszyscy znamy związaną z nią legendę o odkryciu soli. Sięgając do „Kopalnie Soli w Wieliczce” Feliksa Piestraka, publikacji wydanej we Lwowie w r. 1907, czytamy: „Ktoś z was nie słyszał o Wieliczce? Już w pierwszej wiośnie życia opowiadano nam o pierścieniu św. Kingi i o jego związku z odkryciem kopalń wielickich, Słyszeliśmy wtedy o podziemnych światach podziemnych, o olbrzymich pieczarach, o jeziorach, o kaplicach i świąty-

W Staniątkach, jak utrzymuje kronika, Księżna Kinga „powzięła myśl założenia podobnej fundacji”. Fot. obrazu z Opactwa Benedyktynek w Staniątkach.

niach; słyszeliśmy o górnikach, którzy zjeżdżają z pieśnią na ustach w owe mroczne czeluście, słyszeliśmy o lśniących i przezroczystych kryształach soli, myśl nasza i wyobraźnia bujały w słodkiej krainie marzeń i fantazji” pisze autor dodając, dlatego szukaliśmy sposobności w życiu późniejszym, by obaczyć te cuda naocznie. Feliks Piestrak podsumowuje zwiedzanie wielickiej kopalni tym miłsze, że oglądali cuda polskiej ziemi, krakowskiej, że wrażenie było olbrzymie a wspomnienia pozostały na zawsze. Nawiązuje on po wtóre do Świętej Kingi, do której grobu w Starym Sączu udali się z błagalną modlitwą górnicy w r. 1644, jako do swej Patronki. W szybie Bonnera wybuchł pożar, gdy opuszczano siano dla koni, trwał on już kilka miesięcy. Stłumienie pożaru jej przypisano, a fakt ten upamiętniać ma wbudowana w klasztorze Klarysek tabliczka.

Feliks Piestrak, ale też inni autorzy poszukują faktów historycznych, związanych z solnym dziedzictwem, a właściwie wszyscy poruszamy się od wieków wśród niewielkiej ilości dokumentów z tych czasów i dociekań. Świadectwem są znaleziska archeologiczne. To jest bardzo budujące, historia ta jest ciągle żywa!

Pisze też o wątku z legendy w r. 1564 Adam Schröter w „Vielicensium descriptio, der Adamum Schrölerum poetam laureatum”. Podnoszony jest jako prawdopodobny, wątek odnowienia lub odbudowania z zasobów Księżnej Kingi: Wielkiej Soli, którą spustoszyli i zniszczyli podczas najazdów Tatarzy. Za życia Bolesława V i Kingi, były dwa (1241 i 1260). 28 marca r. 1241 zapisano w roczniku Kapituły Krakowskiej: Tatarzy wkroczyli do Krakowa, palili kościoły i mordowali ludność bez różnicy wieku i płci; „wiele rycerstwa krakowskiego uśmiercili w bitwie [pod Chmielnikiem]”. Siostry zapisały: „18 marca 1241 zginął od Tatarów zabity Klemens Jaksa, fundator klasztoru”, właśnie pod Chmielnikiem. Wraz z żoną Raclawą, synkiem Dojutrkiem oraz Wizenną, pochowani są w staniąteckim kościele Opactwa.

Tatarzy niszczyli całą okolicę, bardzo możliwe, że także niedaleką Wielką Sól, plądrując i pozostawiając po sobie zgłiszczą, zabierając do niewoli lub mordując ludzi. Stąd może być bardzo realny wątek konieczności odbudowy i sprowadzenia tu nowych osadników, skarbiec dla odbudowy zniszczonych ziem potrzebował dużych dochodów, zaczęto też rozwijać osady, lokować miasta. Nadania solne z Wieliczki, czyli wówczas Wielkiej Soli, dla Opactwa w Staniątkach czyni Konrad Mazowiecki w 1232 roku, zaś Bolesław V w roku 1254.

Barbara Zapadlińska

FESTIWAL OPEROWO-OPERETKOWY

IM. ALEKSANDRY POLAK

Zamek Królewski w Niepołomicach
24-31 sierpnia 2025

24 sierpnia 2025
/niedziela/
godz. 18.00

INAUGURACJA FESTIWALU

Koncert Trzech Tenorów

Występują: Leszek Świdziński • Oskar Jasiński
Krystian Leśnik (zdobywca 1-szego miejsca w programie Mam Talent)
Kameralny Zespół Chórалny „Pro Arte”
Orkiestra Straussowska OBLIGATO
pod dyr. Jerzego Sobeńko
Prowadzenie - Jolanta Suder
Dziedziniec Zamku • koncert biletowany

25 sierpnia 2025
/poniedziałek/
godz. 18.00

“Upiór w operze”

- projekcja filmu oraz niespodzianka
Piwnice Zamku • wydarzenie biletowane

26 sierpnia 2025
/wtorek/
godz. 18.00

“Pod niebem Paryża”

- recital Emilii Azierskiej
Jerzy Sobeńko - fortepian
Komnata akustyczna • wstęp wolny

27 sierpnia 2025
/środa/
godz. 18.00

“Bernard Ładysz - Muzyczny Portret Artysty”

Występują: Aleksander Ładysz - śpiew
dr hab. Jarosław Domagała - fortepian i prowadzenie
Komnata akustyczna • wstęp wolny

30 sierpnia 2025
/sobota/
godz. 18.00

“Rock The Piano” - recital fortepianowy

Występuje: Łukasz Szubski - fortepian
Komnata akustyczna • wstęp wolny

31 sierpnia 2025
/niedziela/
godz. 18.00

GALA FINAŁOWA

“Musica Bella” - koncert operowy

Występują: Edyta Piasecka - sopran
Yuliya Ponomar - sopran
Tadeusz Szlenkier - tenor
Szymon Komasa - baryton
Sebastian Marszałowicz - bas
Orkiestra Straussowska OBLIGATO
pod dyr. Jerzego Sobeńko
Prowadzenie - Jolanta Suder
Dziedziniec Zamku • koncert biletowany

Bilety do nabycia:

- Od 1 lipca w każdy piątek w godz. 12.00-16.00 w Zamku
- Impresariat Artystyczny (DH Jubilat) - tel. 510 841 390
- eventim⁺
- Informacja - tel. 510 841 390

Festiwal realizowany przy wsparciu
finansowym Gminy Niepołomice

ORGANIZATOR

PARTNER GŁÓWNY

PARTNER STRATEGICZNY

PARTNERZY

Małopolski Bank Spółdzielczy
Związek Tworzy Bankiem

Handlowa Spółdzielnia
JUBILAT

Szanowni Państwo

Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki z wielką radością pragnie powiadomić, że w dniach od 24 do 31 sierpnia 2025 r. odbędzie się po raz pierwszy w Niepołomicach, Europejski Festiwal Operowo-Operetkowy im. Aleksandry Polak. Przez cały tydzień w magicznej scenerii Zamku Królewskiego, zarówno na dziedzińcu, w komnatach jak i piwnicach zamkowych, wieczorami rozbrzmiewać będzie muzyka mistrzów, tworząc wyjątkową atmosferę na zakończenie wakacji. Został przygotowany ciekawy program, który z całą pewnością zachwyci zarówno melomanów jak i słuchaczy mających rzadki kontakt z muzyką klasyczną.

Nasz festiwal rozpocznie "Koncert 3 Tenorów". Najpiękniejsze uwertury, arie, duety operetkowe, pieśni neapolitańskie wykona dla Państwa wyjątkowe tenorowe trio: Leszek Świdziński, Oskar Jasiński i najmłodszy z nich, zdobywca I nagrody telewizyjnego programu Mam Talent – Krystian Leśnik oraz uwielbiana przez publiczność Orkiestra Strausowska Obligato pod dyрекcją Jerzego Sobeńko. Program poprowadzi Jolanta Suder.

W drugim dniu Festiwalu zapraszamy Państwa do obejrzenia projekcji filmu muzycznego o wielkiej miłości zdeformowanego geniusza muzyki, znanego jako Upiór do młodej utalentowanej śpiewaczki Christine Daae. Po zakończeniu projekcji przygotowaliśmy dla Państwa wyjątkową niespodziankę, która z całą pewnością będzie wielkim emocjonalnym przeżyciem.

Kolejny koncert to szczególna gratka dla miłośników piosenki francuskiej. Szczególnie, że artystka, która wykona koncert pt. "Pod niebem Paryża", to niezwykle utalentowana wokalnie, pochodząca z Niepołomic, Emilia Azierska. Przy fortepianie towarzyszył jej będzie Jerzy Sobeńko.

Bardzo ciekawie zapowiada się również program poświęcony największemu polskiemu basowi, jakim był niedościgniony Bernard Ładysz. Do Niepołomic przyjedzie jego syn Aleksander Ładysz, również śpiewak operowy, który wraz z wybitnym pianistą Jarosławem Domagałą przedstawi program pt. "Bernard Ładysz – muzyczny portret artysty"

Podczas festiwalu będzie można posłuchać wyjątkowego recitalu fortepianowego pt. "Rock the piano" w wykonaniu fenomenalnego pianisty, specjalizującego w aranżacjach na fortepian muzyki rockowej - Łukasza Szubskiego. Artysta jest laureatem wielu prestiżowych nagród w kraju i za granicą. Podziwiany przez publiczność za niezwykle koncerty na wielu światowych scenach.

Na zakończenie usłyszają Państwo koncert operowy pt. "Musica bella". Do udziału zostali zaproszeni wyjątkowi śpiewacy, którzy z całą pewnością spełnią oczekiwania najbardziej wymagającej publiczności. Podczas finału wystąpią: Edyta Piasecka (sopran), Yuliya Ponomar (sopran), Tadeusz Szlenkier (tenor), Szymon Komasa (baryton), Sebastian Marszałowicz (bas). Grać będzie Orkiestra Strausowska Obligato pod dyрекcją Jerzego Sobeńko, a operową galę poprowadzi Jolanta Suder. W programie koncertu zabrzmia najpiękniejsze i popisowe arie, duety, uwertury pochodzące ze znanych oper. Koncert odbędzie się w przepięknej scenerii na dziedzińcu Zamku Królewskiego.

Czeka Państwa wyjątkowa i niezapomniana uczta muzyczna, na którą serdecznie zapraszamy!

ALEKSANDRA POLAK

Wielka osobowość, barwna postać, której życiową pasją była muzyka i śpiew. Urodziła się w 1936 roku. Była dyplomowanym muzykiem fortepianu, śpiewu solowego, wieloletnim nauczycielem fortepianu i śpiewu między innymi, w Szkole Muzycznej w Bochni, w Społecznym Ognisku Muzycznym i Państwowej Szkole Muzycznej w Niepołomicach, które założyła i których była dyrektorem. Uczyła także śpiewu w niepołomickim liceum.

Śpiewała w operetce, operze, Chórze Polskiego Radia i Krakowskiej Estradzie. Koncertowała z Orkiestrą Filharmonii Krakowskiej pod dyr. Krzysztofa Pendereckiego w wielu krajach Europy. Z jej inicjatywy w Niepołomicach powstała filia szkoły muzycznej oraz grupy Pro-Arte, Perelki oraz Chór Cantata. Założyła Towarzystwo Miłośników Muzyki i Śpiewu im. Stanisława Moniuszki, gdzie do końca życia pełniła funkcję prezesa.

Miała w swoim dorobku artystycznym, między innymi, główną rolę w operze „Halka” Stanisława Moniuszki, wystawianą w Krakowie, w Niepołomicach, rolę Santuzy w Operze Pietra Mascagniego „Cavalleria rusticana” i innych.

Wielokrotnie odwiedzała USA koncertując dla amerykańskiej Polonii. Wydała kilka płyt. Muzyka była największą pasją jej życia, którą wyrażała siebie.

W 2018 roku z okazji jubileuszu 60-lecia pracy artystycznej i pedagogicznej otrzymała Perłę Powiatu Wielickiego w dziedzinie kultury, za pracę, wytrwałość i entuzjazm nie tylko do nieprzerwanych działań na rzecz muzyki, ale również edukacji artystycznej.

Została odznaczona Złotą Odznaką Ministra Kultury i Sztuki.

KOPALNIA SOLI „WIELICZKA”

GÓRNICZA ŚWIĘTA

Przez długie stulecia pracujący pod ziemią ludzie szukali opieki i pociechy u Kingi – królowej, księżnej, klaryski, błogosławionej, Świętej. Czynią tak po dziś dzień. Załoga Kopalni Soli „Wieliczka” co roku pielgrzymuje do Starego Sącza, a 24 lipca modli się w kaplicy św. Kingi. W roku 2023 kult św. Kingi wśród solnych górników Wieliczki i Bochni trafił na Krajową Listę Niematerialnego Dziedzictwa Kulturowego.

W epoce szybkich podróży i równie szybkiej wymiany informacji dość trudno wyobrazić sobie świat, jaki znała Kinga Arpadówna. Jako dziecko potężnego króla Węgier Beli IV miała przywileje i jeszcze więcej obowiązków. Zadaniem córek wysokich rodów było dobrze wyjść za mąż – mariaże stanowiły sprawę polityczną, z ich pomocą zawiązywano sojusze. Cóż tu kryć, przymierze przeciw niespokojnym koczownikom ze Wschodu było korzystne zarówno dla krakowsko-sandomierskiego Piasta, jak i węgierskiego monarchy. Wiele wskazuje na to, że Kinga i Bolesław Wstydlawy stworzyli zgrany duet. W każdym razie skutecznie bronili swojej dzielnicy przed najazdami mongolskimi, wspólnymi siłami odbudowywali kraj po wojnie. Za ich panowania w Małopolsce odkryto sól kamienną.

Kinga po śmierci małżonka wybrała drogę modlitwy. Ufundowała w Starym Sączu klasztor sióstr klarysek i osiadła w nim. Dobra księżna zmarła 24 lipca 1292 roku. Miała 58 lat. Kingę beatyfikował w roku 1690 papież Aleksander VIII, a kanonizował w roku 1999 św. Jan Paweł II.

Pierwsza udokumentowana górnicza pielgrzymka do jej grobu miała miejsce w roku 1441. Górnicy z Wieliczki przybywali do swej Patronki

fol. R. Stachurski

w chwilach największej trwogi, m.in. w roku 1645, gdy kopalnię trawił nieujarzmiony pożar. Byli też w latach 90. XX wieku, kiedy zmagali się z awarią wodną w poprzeczni Mina. Kinga nigdy ich nie zawiodła. Tradycja górniczych peregrynacji trwa. Załoga wielickiej kopalni zawsze w lipcu, w galowych mundurach, z pocztami sztandarowymi i orkiestrą dętą jedzie pokłonić się Świętej Patronce. W dzień liturgicznego wspomnienia św. Kingi, to jest 24 lipca, pracownicy Kopalni Soli „Wieliczka” wraz z rodzinami zbierają się na wspólnej modlitwie w kaplicy św. Kingi. Świątynia, w całości wykuta w soli przez utalentowanych górników-rzeźbiarzy, jest jednym z najpiękniejszych miejsc w zabytkowej kopalni. Wzbudza zachwyt turystów z całego świata, a nade wszystko pozostaje świadectwem żywej górniczej religijności.

KU PAMIĘCI JERZEGO STUHRA

Na początku lipca zadebiutowały Stuhralia. W pierwszą rocznicę śmierci Jerzego Stuhra znakomici goście oraz wytrawni kinomani spotkali się na I Tauron Festiwalu Jerzego Stuhra. W ramach wydania 4 lipca Kopalnia Soli „Wieliczka” zaprosiła na niezwykle podziemny pokaz filmu „Seksmisja”.

Część zdjęć do kultowej komedii nakręcono w wielickich podziemiach. Za plenery filmowcom posłużyły m.in. komory Margielnik i Dworzec Gołuchowski. Ponad 40 lat po premierze „Seksmisji” w komorze Warszawa wspomnieniami podzielili się Juliusz Machulski i Olgierd Łukaszewicz (niezapomniany Abert). W prowadzonym przez Marię Malatyńską panelu dyskusyjnym udział wzięli również Maciej Stuhr oraz Agnieszka Wolańska, Pełnomocnik ds. Historii i Kultury Kopalni Soli „Wieliczka” S.A.

– To był taki film, który pomógł ludziom, naszemu społeczeństwu wyjść ze stanu wojennego. Gdy ludzie roześmiali się, to powiedzieli, że wszystko się przezwycięży, że wszystko będzie dobrze. Być może to jest wieczna wartość „Seksmisji” – podkreśliła Maria Malatyńska. Jerzy Stuhr zwykł mawiać: „Ten film jest po coś” i podobno często zachodził pod kino Kijów, by zobaczyć uśmiechniętych ludzi wracających do domów po zakończonym seansie. Radość, dystans, optymizm zawsze są bezcenne, a w tamtych trudnych czasach szczególnie.

Projekcja w komorze Warszawa rozpoczęła festiwal poświęcony pamięci Jerzego Stuhra. Stuhralia uroczystie otworzyły Jolanta Kwaśniewska i Barbara Stuhr.

fol. T. Adamek

Kopalnia Soli „Wieliczka”

Koncert muzyki filmowej

2 sierpnia 2025, godz. 20:00

WYKONAWCY:
SYLWIA BANASIK – SMULSKA
JACEK WÓJCICKI
MARCIN JAJKIEWICZ
JAKUB MILEWSKI

KOMORA WARSZAWA
125 M POD ZIEMIĄ

ORKIESTRA MAGNUM SAL SYMPHONIA
POD DYREKCJĄ MIECZYŚLAWA SMYDY

Sprawdź program i kup bilet online
www.kopalnia.pl

Punkt sprzedaży
Recepcja Hotelu Grand Sal****
Park Kingi 7, Wieliczka
tel. 12 278 73 92

JAK NAD MORZEM

W wakacje czujemy przypływ energii i chciałoby się zrobić coś co odbiega od codziennej rutyny. Może wyjazd? No nie – praca, koszty. A jednak nie chcemy całego lata spędzić w czterech ścianach. I tak zostajemy z tym niesprecyzowanym oczekiwaniem, że może jednak coś się wydarzy? W końcu są wakacje i szczególnie w tym czasie chcemy poczuć smak letniej przygody. Zwłaszcza w weekend. Szukamy czegoś więcej niż tylko placu zabaw i zakupów w klimatyzowanej galerii.

Wakacje w mieście to jednak seria kompromisów. Zbyt gorąco na spacer, za duszno, żeby ćwiczyć, za mało przestrzeni do wspólnego bycia offline. A przecież to właśnie latem chcemy się poruszać, pobyć razem i... złapać głębszy oddech. Tylko gdzie?

„Zdrowa sobota” w Podziemnym Uzdrowisku Kopalni Soli „Wieliczka”, 135 metrów pod ziemią – z dala od upału, zanieczyszczeń i miejskiego zgiełku, z solankowym jeziorem. Podziemna przestrzeń wygląda bajecznie, a do tego mikroklimat solnych komór realnie wspiera drogi oddechowe, koi zatoki, wzmacnia odporność. A przy tym zachwyca – ta przestrzeń robi wrażenie i pozwala naprawdę zwolnić.

Zajęcia prowadzone są tak, by łączyć pokolenia – dzieci i dorośli wspólnie uczestniczą w ruchowych zabawach, które angażują, bawią

fol. R. Stachurski

i wzmacniają odporność. Całość odbywa się pod okiem fizjoterapeutów, którzy dbają nie tylko o bezpieczeństwo, ale też o to, by każdy – niezależnie od wieku – czuł się częścią tej przygody. To ruch, relaks i bliskość w jednym..

Najbliższa edycja „Zdrowej soboty” już 2 sierpnia, z kodem WAKACJE – 15% zniżki. Szczegóły na www.kopalnia.pl.

JUBILEUSZOWE LETNIE KONCERTY ORKIESTRY

Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Soli „Wieliczka” świętuje 195 lat działalności. Imponujący to wiek, lecz „salinarna muzyka” nie wybiera się na emeryturę, lecz śmiało rozpościera artystycz-

fol. R. Stachurski

ne skrzydła, zachwycając w kraju i za granicą – ostatnio podczas Dni Polskich w Pradze. Górnicza orkiestra w każdą sobotę lipca i sierpnia zaprasza do Parku św. Kingi na jubileuszowe letnie koncerty. Wstęp wolny.

Zagrać potrafi wszystko lub niemal wszystko. Oczarowuje publiczność nie tylko klasycznymi utworami, ale też pełną rozmachu muzyką filmową. Rock, jazz, pop? Reprezentacyjna Orkiestra Dęta Kopalni Soli „Wieliczka” śmiało przekracza granice gatunków, prezentując zachwycająco różnorodny repertuar.

Letnie koncerty w altanie przy szybie Daniłowicza to tradycja nawiązująca do historycznych występów orkiestry. W XIX wieku zespół grywał w plenerze dla wieliczian, turystów, kuracjuszy. Koncerty wśród parkowej zieleni posiadają swój niepowtarzalny urok. Doskonalej muzyki można posłuchać, przysiadając na ławce, bądź rozpościerając koc na trawniku. Letnia piknikowa atmosfera zachęca do rodzinnego spaceru w pobliżu szybu Daniłowicza.

Orkiestra gra w Parku św. Kingi we wszystkie wakacyjne soboty. Warto zanotować: 19 i 26 lipca oraz 2, 9, 16, 23 i 30 sierpnia, godz. 11.00. Muzycy przygotowali wyjątkową set listę, która wprowadza w radosny letni nastrój.

ZEBRALIŚMY 52 LITRY KRWI

Letnia odsłona akcji „Podaruj krew, podaruj życie” przyniosła 52 litry krwi. W nadszybiu szybu Regis stawiło się 10 lipca aż 140 kandydatów na krwiodawców. Życiem i zdrowiem podzieliło się 120 osób. Zbiórkę organizowaną przez MK NSZZ „Solidarność” przy wielickiej kopalni wsparła Kopalnia Soli „Wieliczka” oraz działający przy niej Klub HDK. Nad przebiegiem akcji czuwało Regionalne Centrum Krwiodawstwa i Krwiolecznictwa w Krakowie.

Krwi nie można kupić, nie można wyprodukować. Krew jest nieustannie potrzebna – przy operacjach, transfuzjach, ratuje chorych i ofiary wypadków. Jedyny sposób na jej pozyskanie to honorowe krwiodawstwo. Kopalniania „Solidarność” zaprasza dawców nieprzerwanie od roku 2016, w lipcu oraz grudniu. Kolejne edycje przedsięwzięcia to zwykle ponad 50 litrów życiodajnego płynu od przeszło 100 osób.

Niezmiennie dobra frekwencja cieszy, ale też świadczy o wysokiej społecznej świadomości. Do zbiórki przyłączają się wieliccy górnicy, mieszkańcy powiatu wielickiego, Krakowa, turyści, służby mundu-

rowe. Kropla do kropli przelicza się na ludzkie zdrowie i życie. Do Kopalni Soli „Wieliczka” przychodzą zarówno weterani krwiodawstwa, jak i ci, którzy chcą pomóc pierwszy raz. Pracownicy RCKiK sprawnie przeprowadzają przez wszystkie niezbędne procedury.

Oddawanie krwi nie boli i jest całkowicie bezpieczne. Personel medyczny używa jednorazowego sprzętu, kwalifikacji do donacji dokonuje lekarz, zaś dla zdrowego organizmu utrata 450 ml krwi nie stanowi żadnego obciążenia. W Kopalni Soli „Wieliczka” dawcy otrzymują nie tylko należyty posiłek regeneracyjny, ale też dodatkowy upominek – bilet na zwiedzanie malowniczej Trasy Turystycznej. Kolejna okazja, by podzielić się zdrowiem i życiem w wielickiej kopalni już w grudniu.

fol. R. Stachurski

MIESIĘCZNIK MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA

**Muzealnicy już w nowej siedzibie.
To nie koniec inwestycji w Zamku
Żupnym**

W historii Zamku Żupnego w Wieliczce dopisany został właśnie kolejny rozdział. Dobiega końca przeprowadzka pracowników, którzy zamek zamieniają na dawny budynek sądu grodzkiego. Tym samym kończy się kolejny etap ogromnej inwestycji, której efektem ma być udostępnienie turystom prawie cztery razy większej powierzchni wystawienniczej.

Dzieje Zamku Żupnego, który przez wieki był centrum solnego przedsiębiorstwa, sięgają XIII w. Po wojnie działała tam wielicka przychodnia, a w latach 80. XX w. budynek stał się siedzibą Muzeum Żup Krakowskich. Powstały w nim pracownie i biura. Zbiory oraz wystawy czasowe prezentowane były tylko w środkowej, najstarszej części zamku. Co jakiś czas pojawiały się więc głosy, że

również pozostałe części Zamku Żupnego powinny być w całości udostępnione zwiedzającym. To łączyło się jednak z koniecznością zakupu nowego budynku dla administracji muzealnej. *Przez lata potencjał tego zamku nie był wykorzystywany. Fakt, że w dużej części obiekt zamknięto dla zwiedzających, ukryto za kratami, miał wpływ na niewielki ruch turystyczny – mówi dyr. Jan Godtowski. Gdy objąłem stanowisko dyrektora okazało się, że pracownicy, podobnie jak ja, chcą to zmienić. Zaczęliśmy więc rozglądać się za nowym budynkiem, który mógłby pomieścić m.in. pracownie, biura, bibliotekę i archiwum naszego muzeum.*

Wybór padł na XIX-wieczny budynek przy ul. Daniłowicza 12, który sąsiaduje z kopalnią. Dyrektor Jan Godtowski w 2017 r. doprowadził do zakupu tego obiektu, na co

wydzanych zostało ponad 6 mln zł. Budynek wymagał jednak gruntownego remontu i przebudowy.

Po otrzymaniu dotacji od Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego mógł rozpocząć się pierwszy etap modernizacji zamku, który kosztował ponad 36 mln zł. Dzięki tej inwestycji muzeum zaczęło pozyskiwać na wystawy zabytki wysokiej klasy, wymagające odpowiedniego ekspozycjonowania i przechowywania. Na parterze zamku powstanie wystawa stała „Solny klejnot w koronie”, która będzie przedstawiać siedmiowiekową historię solnego przedsiębiorstwa.

Będzie to opowieść także o właścicielach Żup Krakowskich, królach i księżętach, rozpoczynając od założyciela przedsiębiorstwa księcia Bolesława Wstydliwego, poprzez króla Kazimierza Wielkiego po zarządzających w ich imieniu żupników i dyrektorów. Kolejną częścią ekspozycji będzie wystawa powiększającej się kolekcji solniczek. Wszystko po to, by Zamek Żupny w Wieliczce przyciągnął większą liczbę zwiedzających – zapowiada dyrektor.

Jeśli wszystko pójdzie zgodnie z planem, zamek w nowej odsłonie zostanie udostępniony turystom w 2028 r. Po zakończeniu wszystkich prac powierzchnia wystawieniowa w muzeum powiększy się do 1470 m².

Tymczasem dobiega końca przeprowadzka pracowników muzeum do nowej siedziby. Obiekt po remoncie wygląda imponująco. Został – pod okiem konserwatora – rozbudowany o dodatkowe skrzydło. Powierzchnia użytkowa całego kompleksu wynosi dziś ponad 1200 m². Przy nowym skrzydle od strony szybu *Daniłowicza* powstał plenerowy amfiteatr z przeznaczeniem na miejsce wystaw, koncertów i zajęć edukacyjnych.

Nowa siedziba MŻKW, fot. D. Kotakowski

Muzealne lektury na wakacje

Wieliczka z czasów zaboru austriackiego to miasto, które z jednej strony wpisywało się w krajobraz Galicji, z drugiej – miało swój niepowtarzalny górniczy charakter. Ukazuje to nowa publikacja *Znane – nieznanne. Wieliczka na fotografiach z czasów zaboru austriackiego* autorstwa dr Barbary Konwerskiej.

W tym ważnym i ciekawym albumie prezentowane są najstarsze, zachowane fotografie Wieliczki, które dokumentują jej rozwój oraz świadczą o indywidualności tego wyjątkowego górniczego miasta. Książka zawiera ponad 60 fotografii wykonanych przez Awita

Szuberta, Jana Czerneckiego, Marcusa Golda, Wojciecha Ruseckiego oraz Jadwigę i Edwar-da Machowiczów. Każdy z nich patrzył na miasto inaczej, ale łączyła ich wspólna cecha – wrażliwość i wycucie chwili.

Na zdjęciach, liczących dziś już ponad 100, a niekiedy nawet 150 lat, widoczne są efekty przemian wprowadzanych w dobie zaborów: modernizacji budynków, regulacji ulic, porządkowania miejskiej przestrzeni. W tle tych zmian widać jednak to, co najcenniejsze – codzienność mieszkańców, znane zakątki Wieliczki, których wygląd zaskakuje i porusza.

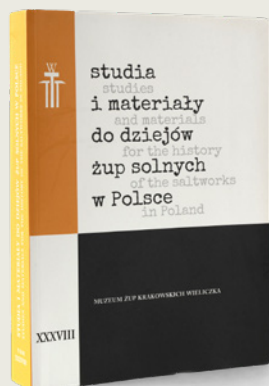
Najnowszy tom muzealnego czasopisma

Chociaż od opublikowania naszego ostatniego muzealnego rocznika minęła już szczypta czasu, niezmiennie miło nam jest poinformować, że z końcem ubiegłego roku ukazał się XXXVIII tom „Studiów i Materiałów do Dziejów Żup Solnych w Polsce”.

Czasopismo o długiej tradycji, bo sięgającej 1965 roku, stanowi miejsce prezentacji realizowanych przez pracowników naszego Muzeum, a także znawców afiliowanych przy innych instytucjach, badań naukowych dotyczących problematyki dziedzictwa solnego oraz związanych z nim różnorodnych przestrzeni działań człowieka – kultury materialnej i duchowej, techniki wydobywczej, architektury, sztuki, tradycji.

W najnowszym tomie znalazły się artykuły o tematyce:

- **historyczno-kulturalnej** – *Kopalnia soli w Wieliczce na Powszechnej Wystawie Krajowej we Lwowie w 1894 roku* (Barbara Konwerska), *„Lutnia” – 150 lat tradycji. Przegląd zbiorów* (Urszula Mróz);

- **artystycznej** – *Widoki kopalni wielickiej Andreasa Hunglingera w zbiorach Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka* (Marek Skubisz), *Fantazja i fakty. Obraz Kopalnia z 1967 roku na tle twórczości malarstwa Teofila Ociepki* (Klementyna Ochniak-Dudek);

- **archeologicznej** – *Badania archeologiczne prowadzone przez Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka w roku 2023* (Szymon Pawlikowski, Patryk Sewulok), *Kompleks stanowisk w Baryczy-Krzyszkowicach – materiały archiwalne od okresu lateńskiego po młodszy okres rzymski w zbiorach Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka* (Jarosław

M. Fraś, Jakub Rapała, Katarzyna Lajs-Klose), a także *Kronika Muzeum Żup Krakowskich Wieliczka za rok 2023* przygotowana przez Urszulę Mróz.

Publikację można zakupić za pośrednictwem strony internetowej, a także w sklepie muzealnym znajdującym się na Zamku Żupnym.

Terminarz Muzeum Żup Krakowskich Sierpień 2025

Ekspozycje Muzeum są czynne:

na III poziomie kopalni w ramach biletu zakupionego na Trasę Turystyczną w Zamku Żupnym: wtorek–piątek, godz. 9.00–15.30 i sobota–niedziela, godz. 9.00–16.30 (godzina ostatniego wejścia), poniedziałek – nieczynne, sobota – wstęp wolny

- do 19 października – wystawa „400 lat klasztoru franciszkanów w Wieliczce”, Zamek Żupny
- do 31 października – wystawa „Piękno soli”, Zamek Żupny

Lato w Muzeum:

- 18 sierpnia – **Historia zapisana w legendach**, Muzeum w kopalni soli
- 19 sierpnia – **Rycerskie lato**, Zamek Żupny
- 20 sierpnia – **Kopalnia z kopaczem Marcinem**, Muzeum w kopalni soli
- 21 sierpnia – **W dawnej Wieliczce**, Zamek Żupny
- 22 sierpnia – **Gdy słońce idzie spać**, Muzeum w kopalni soli
- 25 sierpnia – **Windą na szczytę**, Muzeum w kopalni soli
- 26 sierpnia – **Zabawy naszych dziadków**, Zamek Żupny
- 27 sierpnia – **Księżniczka Kinga – prawdziwa historia**, Muzeum w kopalni soli
- 28 sierpnia – **Barwny świat soli**, Zamek Żupny
- 29 sierpnia – **Aktywnie przez kopalnię**, Muzeum w kopalni soli

Zajęcia przeznaczone są dla dzieci w wieku 6–12 lat

Start zajęć: godz. 10.00, zbiórka – godz. 9.45 w Sklepie Muzealnym (ul. Zamkowa 8)

Koszt udziału w zajęciach:

Zamek Żupny – 15 zł/os. lub bilet rodzinny (2+2, 1+3) – 45 zł

Muzeum w kopalni soli – 30 zł/os. lub bilet rodzinny (2+2, 1+3) – 90 zł

Informacja/rezerwacja zajęć: 12 289 16 33

MUZEUM ŻUP KRAKOWSKICH WIELICZKA
UL. ZAMKOWA 8, 32-020 WIELICZKA
TEL: (12) 289 16 00
MAIL: INFORMACJA@MUZEUM.WIELICZKA.PL
WWW.MUZEUM.WIELICZKA.PL

RED. NACZELNY:
JAN GODŁOWSKI
REDAKCJA:
LILIANNA JAGIELSKA, GABRIELA PASZKOWSKA,
MONIKA CHWAŁEK-OCZKOWSKA

